

[Axel Ivan Pedersen.]

„I de pågældende kommuner kan kommunalbestyrelsen dog, hvis forholdene taler derfor, bestemme, at reglerne skal være gældende i kommunen.“

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Axel Ivan Pedersen: Jeg foreslår at lovforslaget henvises til behandling i det udvalg, som tinget har nedsat angående forslag til lov om almindelig omsætningsafgift.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om udskydelse af revision af lov om bekæmpelse af sygelighed og dødelighed blandt børn i det første leveår.

(Første behandling findes i tidenden sp. 455, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1197).

Der var stillet 1 ændringsforslag til betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Lis Groes: Dette lille lovforslag har været længe under vejs, og endnu er man ikke kommet til vejs ende med det. Alligevel vil jeg gerne takke den højtærede minister for den positive indstilling, ministeren har vist ved at prøve at finde en løsning, så landet kan blive bedre dækket ind, hvad sundhedsplejersker angår, end tilfældet er i dag.

Jeg vil også gerne takke for det ændringsforslag, den højtærede minister har stillet, og som udvalget enigt har kunnet tiltræde. Herefter kommer loven til revision i året 1962-63 i stedet for i 1966-67.

Vi har i udvalget modtaget et fyldigt materiale, blandt andet om den forsøgsordning, der har været i gang i Skanderborg amt, hvor man har indført en kombineret ordning med sundhedsplejersker, hjemme-sygeplejersker og skolesundhedsplejersker. Det er mit indtryk, at vi i udvalget er enige i realiteten, nemlig i det ønskelige i en udbygning af sundhedsplejerskeordningen over hele landet, men det rejser en række praktiske og tekniske problemer med hensyn til sygeplejerskernes uddannelse, bl. a. hvis de både skal klare hjemmesygepleje og spædbørnssundhedspleje, og deres ansættelsesvilkår; der er også refusionsproblemer for kommunerne, og så kommer spørgsmålet om frivilligheden. Der er for mig noget mærkværdigt i, at man synes, det er så overordentlig nødvendigt, at netop denne ordning skal hvile på frivillighedens grund, da man dog både med hensyn til hjemmesygepleje- og skolelægeordningen har accepteret det naturlige i, at der påhviler kommunerne en pligt til at udbygge disse ordninger. De spæde børn må jo dog i og for sig have et større krav på at være inde under en beskyttende ordning end skolebarnet, men det kan jo være, at den højtærede minister også vil spekulere lidt på disse ting inden den nye folketingssamling.

Jeg synes, vi må have lov at sige én ting, og det er, at det kommunale initiativ har svigtet totalt på dette område. I løbet af de sidste 10 år har vi fået 3 nye sundhedsplejerskestillinger oprettet om året — siger og skriver 3. Hvis vi i løbet af de 10 år skulle have fået udbygget hele landet, skulle vi have haft 35. Der er altså noget at tage fat på, og jeg ved ikke, selv om jeg har megen tillid til den højtærede minister, om han kan få sat så meget skub i kommunerne, at vi nu får løst dette problem, så vi kan sige, at nu er prøvetiden forbi. Vi har jo erfaringerne fra Skanderborg amt, der viser, at mødrene er glade for ordningen, sundhedsplejerskerne er glade for ordningen, og kommunerne er også glade for ordningen. Jeg tror derfor, at det var på tide, vi nu fik løst problemet. Jeg synes, det ville være tiltalende, om vi i denne tekniske tidsalder kunne klare at løse et sådant rent menneskeligt problem, der simpelt hen drejer sig om menneskelig tryghed.

Ellen Poulsen: De drøftelser, vi har ført i dette udvalg, har jo tangeret andre love, idet vi her er kommet ind på de forsøg, der har været gjort i enkelte amter med en kombination af hjemmesygeplejen, skole-sundhedslejen og sundhedsplejen for spædbørn. Man har villet taget ved lære heraf for måske derigennem at kunne hjælpe de kommuner, der endnu ikke har fået disse gavnlige foranstaltninger.

Jeg er ganske klar over, at forskellige vanskeligheder melder sig, bl. a. mangelen på sygeplejersker, og også den, om man kan indstille sig på en ændring fra det bestående til en kombination af de 3 forskellige foranstaltninger.

Også for kommunernes vedkommende er der problemer. Vi har nu modtaget nogle udtalelser fra de forskellige kommunale organisationer, og jeg vil håbe, at den højtærede minister kan optage forhandlinger med disse organisationer, sådan at man kan nå frem til en fornuftig ordning.

Jeg er klar over, at der er vanskeligheder med hensyn til refusionsordningen, og også den omstændighed, at sognekommunerne måske står over for en ændring af sognenes størrelse, kan komme med ind i billedet, når der skal træffes beslutning om en ordning. Men selvfølgelig er det centrale i denne sag, at man når frem til, at der virkelig for alle mødre bliver mulighed for at få den hjælp, en sundhedsplejerske kan yde, ikke mindst nu, da mange mødre er meget unge.

Jeg håber oprigtigt, at der bliver bred enighed om at nå frem til en løsning af problemet, som kan blive til gavn for de børn, som bliver sat i verden her i de kommende år.

Marie Anotinette von Lowzow: Som det vil fremgå af indlæggene fra de tidligere ærede talere, er der en del problemer, som vi i udvalget har behandlet, og som vi meget gerne vil have nærmere oplysning og eventuelt nye lovforslag om. Vi er ganske klar over, at det med den tid, der var til rådighed, ikke var muligt at få de forslag igennem, som vi gerne ville have behandlet, og derfor er vi taknemlige for, at ministeren har ændret lovforslaget således, at fristen for en ændring af loven er

blevet sat til 1 år i stedet for længere tid. Jeg kan anbefale dette.

Grethe Philip: Jeg kunne have ønsket, at man allerede i forbindelse med dette lovforslag kunne være kommet noget længere i retning af gennemførelse af en landsomfattende sundhedsplejerskeordning. Det har ikke været muligt, men jeg ser med glæde, at den højtærede indenrigsminister har været meget positiv over for tanken om en rationalisering og udvidelse af syge- og sundhedsplejerskeordningerne ude i kommunerne, og jeg håber, at de drøftelser, der nu på ministerens foranledning føres om dette spørgsmål, må bære frugt i form af et lovforslag fremsat allerede i næste samling.

Chr. Madsen: Også jeg kan på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag, men vil understrege, at jeg håber, at det løfte, den højtærede indenrigsminister har givet om, at en ny lov skal blive gennemført i næste samling, også bliver holdt.

Vi var for nogen tid siden med åndssvageforsorgen ude at se på en af anstalterne, og dér meddelte overlægerne os, at en af årsagerne til, at børnene kom på disse åndssvageanstalter, var, at der under fødslen var opstået problemer, som kunne forårsage sygdomme og åndssvaghed. Det giver os en inspiration til at gøre noget med hensyn til sundhedsplejersker og spædbørnsplejersker rundt omkring i landet, og jeg er ganske enig med det ærede medlem fru Lis Groes i, at disse ordninger skal være obligatoriske. Det skal ikke overlades til sognekommuner og bykommuner at bestemme, om de vil eller ikke vil. Jeg har den opfattelse, at hvis man fortsætter på denne måde, bliver det alt for dyrt for os.

Indenrigsministeren (Lars P. Jensen): Jeg vil gerne indlede med at takke udvalget for 2 ting. Først vil jeg takke, fordi der i udvalget — sådan har jeg forstået det — var enighed om, at man skulle tilstræbe en ordning, der var obligatorisk. Jeg er principielt enig i dette, og når jeg ikke har kunnet acceptere, at det blev gennemført nu, er det, fordi sygeplejerskemangelen i nogen grad vil lægge sig hindrende i vejen for en obligatorisk ordning. At gennemføre en

[Indenrigsministeren.]

sådan ordning ved lov, uden at den kunne praktiseres ude omkring i kommunerne, synes jeg ikke, ville være rigtigt.

Der næst vil jeg takke udvalget, fordi det enstemmigt har tiltrådt, at lovens gyldighed kun forlænges et år. Den ordning, vi drøftede i udvalget, efter at sundhedsstyrelsen og indenrigsministeriet havde gjort det klart, at den obligatoriske ordning ikke kunne praktiseres, var jo en kombination i lighed med ordningen i Skanderborg amt. Jeg mener, man godt kan lave den noget bredere. I Skanderborg er 3 enheder samlet i én ordning. Man kan jo godt lave kombinationer, men når en eventuel ordning ikke skal være obligatorisk — og det mener jeg altså ikke den skal, så længe vi har den nuværende mangel på sygeplejersker — og den følgerig skal gennemføres ad frivillighedens vej, må det være en forudsætning, at vi har et godt forhold til og et godt samarbejde med de kommunale enheder, som skal gennemføre ordningen.

Vi har i sundhedsstyrelsen haft en forhandling med 8 amtslæger, som alle gav udtryk for, at de gerne ville være med til at føre denne ordning ud i livet — en ordning, der tangerer Skanderborgordningen — men det er klart, at disse amtslæger ikke kan tegne amtsrådet eller de kommunale myndigheder. Disse amtslæger har nu givet løfte om, at lade sagen gå videre til amtsråd og amtmand til forhandling. Da situationen lå sådan, at amternes og sognekommunernes organisationer bad om en forhandling, enten med udvalget eller med ministeriet, inden ordningen blev sat i kraft, syntes jeg det var rimeligt, at en sådan forhandling fandt sted, da en, skal vi sige lykkelig udvikling af ordningen er afhængig af, om der er et godt samarbejde mellem sundhedsstyrelse, ministerium, sognekommunerne og amtskommunerne, så at der i kraft af dette samarbejde kan blive tale om en fornuftig etablering.

Jeg håber det skal lykkes mig — det var det, det ærede medlem fru Ellen Poulsen pålagde mig, og det er jeg helt indforstået med — at få denne forhandling med de kommunale organisationer i gang hurtigt, og vi skal naturligvis også søge at nå frem til enighed. Jeg tror i og for sig heller ikke, at der i de kommunale organisationer er

nogen modstand mod denne ordning; det gælder blot om at få den gennemdrøftet og få de ting, man er i tvivl om, snakket igennem og lagt til rette på en sådan måde, at der kan opnås enighed derom.

Det ærede medlem fru Grethe Philip var tilfreds med, at forslag om en ordning blev fremsat i næste samling, og håbede, jeg ville gøre det. Det er jeg pligtig til ifølge lovforslaget.

Det ærede medlem hr. Chr. Madsen sagde, at han håbede, jeg kunne få den nye lov gennemført i folketinget. Det kan jeg ikke give noget løfte om, men jeg håber det. At sagen skal blive forelagt i næste samling, står helt fast — det er jeg, som jeg nævnte, også forpligtet til. Jeg håber på og skal bestræbe mig for at få lovforslaget fremsat så tidligt i den kommende folketingsamling, at der bliver rigelig tid til forhandling.

Jeg takker udvalget for enstemmig tilslutning både til princippet og til denne kortere forlængelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget og lovforslagets tekst, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i lov om telekommunikation m. m. ved radio.

(Første behandling findes i tidenden sp. 4447, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1127).

Der var stille 1 ændringsforslag i betænkningen.